

Ravnoteža na tržištu roba

Prof. Maja Baćović

28.02.2020.

PODACI POKAZUJU
DA VI POTROŠAČI
NE TROŠITE
DOVOLJNO.

OTVORITE SVOJE NOVČANIKE!
KUPITE NEŠTO SKUPO.

KAD NAM PRODAJA
PORASTE...

MOŽDA ĆEMO VAS
TADA MOĆI ZAPOSлити.

Ravnoteža na tržištu dobara

$$Z = C + G + I + X - Im$$

- ▶ Potrošnja domaćinstava
- ▶ Potrošnja države
- ▶ Investiciona potrošnja
- ▶ Izvoz
- ▶ Uvoz
- ▶ Zalihe

Potrošnja domaćinstava - C

$$Y^d = Y - T + T_r$$

► Raspoloživi dohodak

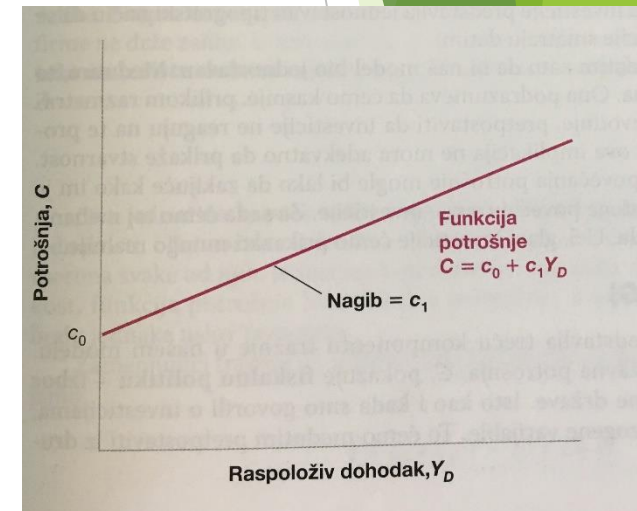
► Funkcija poreza

$$T = T_a + tY$$

► Funkcija potrošnje

$$C = c_0 + c_1 Y^d$$

► Granična sklonost potrošnji $0 \leq c_1 \leq 1$

Potrošnja domaćinstava – C -primjer-

- ▶ Ako je ukupan dohodak jednak 500 €, granična sklonosti potrošnji je 0,75, autonomna potrošnja je 80 €, prosječna poreska stopa jednaka je 15%, izračunati vrijednost potrošnje domaćinstava

$$C = 80 + 0,75(500 - 0,15 * 500) = 398,75$$

Potrošnja domaćinstava – C

-primjer-

- ▶ Ako je ukupan dohodak jednak 500 €, granična sklonosti potrošnji je 0,75, autonomna potrošnja je 80 €, a prosječna poreska stopa se sa 15% poveća na 18%, kako će se to odraziti na potrošnju domaćinstava?

$$C = 80 + 0,75(500 - 0,15 * 500) = 398,75$$

$$C = 80 + 0,75(500 - 0,18 * 500) = 387,50$$

- ▶ Potrošnja će se smanjiti za 11,25€

Investicije - I

- ▶ Egzogena
varijabla

$$I = \bar{I}$$

- ▶ Funkcija kamatnih
stopa

$$I = f(i)$$

Investicije = štednja

$$S = Y^d - C$$

- ▶ Privatna štednja

- ▶ Odnosno

$$S = Y - C - T$$

- ▶ Ako znamo da je:

$$Y = C + I + G$$

- ▶ I oduzmemo T sa obje strane

$$Y - T - C = I + G - T$$

- ▶ Dobijamo da je

$$S = I + G - T$$

Funkcija štednje- S

$$S = Y^d - C$$

▶ Štednja

▶ Funkcija potrošnje

$$C = c_0 + c_1 Y^d$$

▶ Funkcija štednje:

$$S = -c_0 + (1 - c_1)(Y - T)$$

Paradoks štednje

- Veća granična sklonost štednji vodi manjoj graničnoj sklonosti potrošnji
- Manja granična sklonost potrošnji vodi nižoj vrijednosti multiplikatora
- Niža vrijednost multiplikatora znači i sporiji rast dohotka
- Veća sklonost štednji vodi usporavanju rasta dohotka

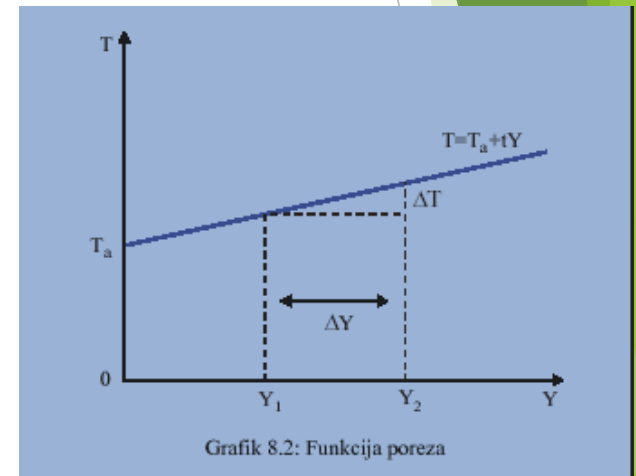
Državna potrošnja

- ▶ Obuhvata izdatke za državne organe, zdravstvo, školstvo, odbranu, socijalnu pomoć, ulaganja u infrastrukturu....
- ▶ Fiskalna politika: Upravljanje državnom potrošnjom i preko nje uticaj na privredna kretanja
 - ▶ Politika prihoda i rashoda budžeta
 - ▶ Zadatak je da, u saradnji sa monetarnom politikom, obezbijedi privredu sa visokom zaposlenošću i stalnim rastom, ali bez inflacije
- ▶ Instrumenti fiskalne politike
 - ▶ Budžetska potrošnja
 - ▶ Autonomni porezi
 - ▶ Transferi
 - ▶ Poreska stopa

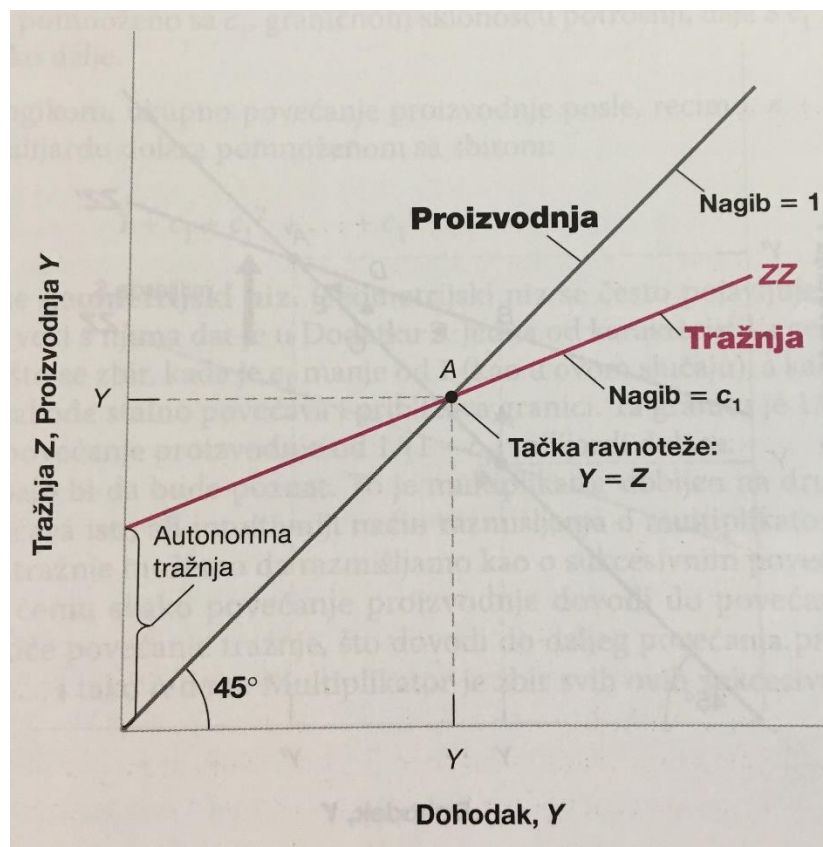
Funkcija poreza

- ▶ Dvije vrste poreza:
 - ▶ Fiksni porezi (nezavisni od dohotka)
 - ▶ Porezi uslovljeni nivoom dohotka

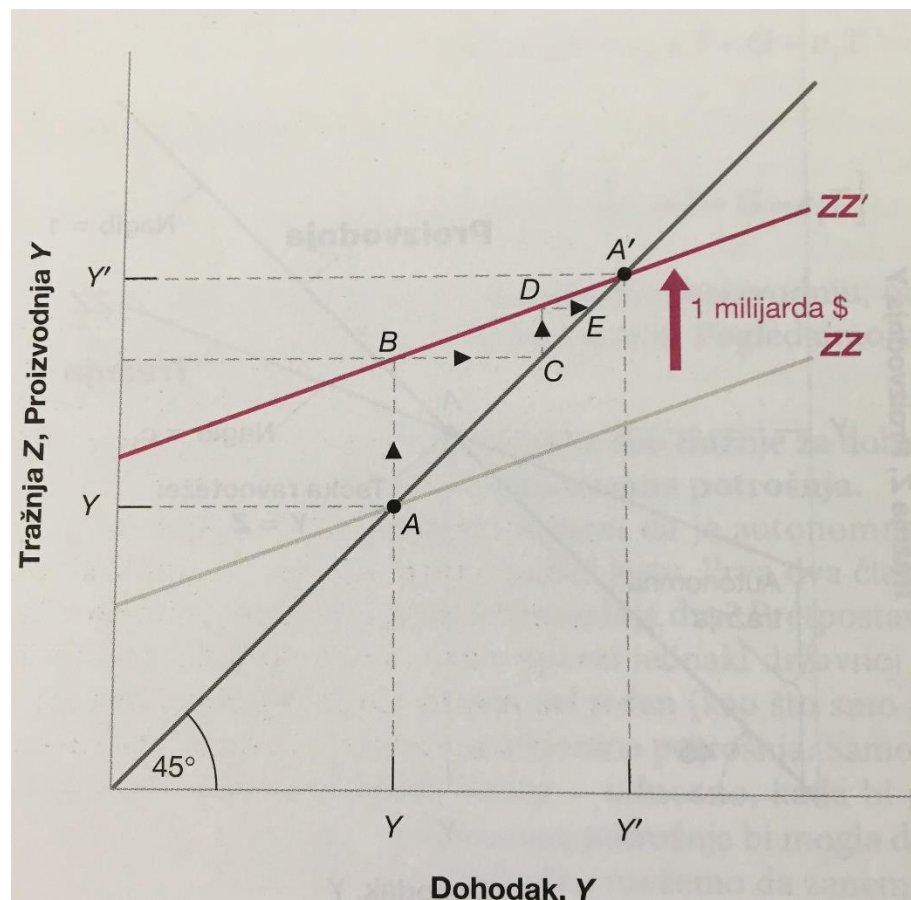
$$T = T_a + tY$$

Utvrdjivanje ravnotežne proizvodnje

Utvrđivanje ravnotežne proizvodnje

Utvrdjivanje ravnotežne proizvodnje

- Tražnja za dobrima u zatvorenoj ekonomiji

$$Z = C + I + G$$

$$Z = c_0 + c_1(Y - T) + I + G$$

$$Z = Y$$

$$Y = c_0 + c_1Y - c_1T + I + G$$

$$(1 - c_1)Y = c_0 + I + G - c_1T$$

$$Y = \frac{1}{1 - c_1} [c_0 + I + G - c_1T]$$

Utvrdjivanje ravnotežne proizvodnje -šira verzija

- Tražnja za dobrima u zatvorenoj ekonomiji uz funkciju poreza i transfere

$$Z = C + I + G$$

$$Z = c_0 + c_1(Y - T_a - tY + T_r) + I + G$$

$$Z = Y$$

$$Y = c_0 + c_1(1 - t)Y - c_1T_a + c_1T_r + I + G$$

$$(1 - c_1(1 - t))Y = c_0 + I + G - c_1T_a + c_1T_r$$

$$Y = \frac{1}{1 - c_1(1 - t)}[c_0 + I + G - c_1T_a + c_1T_r]$$

Struktura BDP						
	2007	2016	2016/07	Deflator 2016/07	2016, cijene 07	Realna promjena
Potrosnja domacinstava	2,276,049	3,035,067	33.35%	1.249	2,430,505	6.79%
Potrosnja drzave	459,185	775,489	68.88%	1.249	621,018	35.24%
Bruto investicije	890,097	916,725	2.99%	1.249	734,120	-17.52%
Promjene zaliha	-35,834	115,141	-421.32%	1.249	92,206	-357.31%
Izvoz	1,143,856	1,599,912	39.87%	1.249	1,281,222	12.01%
Uvoz	2,415,970	2,488,123	2.99%	1.249	1,992,508	-17.53%
BDP	2,317,384	3,954,212	70.63%	1.249	3,166,564	36.64%